

INFORMACIJA O ZAHTJEVU ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ ZA DAVANJE SAGLASNOSTI VLADE CRNE GORE ZA DUGOROČNO ZADUŽENJE

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić (EPCG) je dostavila Ministarstvu energetike i rudarstva zahtjev za davanje saglasnosti Vlade Crne Gore za dugoročno zaduženje. Podnijetim zahtjevom je ukazano da za potrebe finansiranja kupljenih nedostajućih količina električne energije usled zastoja Termoelektrane Pljevlja potrebno je dobijanje saglasnosti Vlade Crne Gore za zaduženje u iznosu od 50 mil. eura kod Erste Group Bank AG.

Davanje saglasnosti za zaduženje u iznosu od 50 mil. eura, je neophodno u cilju obezbjeđenja kontinuiteta u snabdijevanju električnom energijom u periodu kada je Termoelektrana Pljevlja van pogona zbog radova na ekološkoj rekonstrukciji. Prema navodima iz EPCG, tokom planirane obustave rada TE Pljevlja neophodno je određenu količinu električne energije obezbijediti kroz kupovinu na tržištu.

Povodom zahtjeva za zaduženje EPCG-a, a koji su podnijeti Ministarstvu energetike i rudarstva, Ministarstvo finansija je jasno ukazalo na neophodnost dobijanja saglasnosti Vlade Crne Gore poštujući odredbu člana 57 stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (Službenom listu CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18 – Odluka US CG, 55/18, 66/19 – drugi zakon, 70/21, 27/23, 123/23 - drugi zakon, 125/23 i 11/25). Odredbom predmetnog člana Zakona je propisano da privredna društva i pravna lica koja su u većinskom vlasništvu države mogu se dugoročno zaduživati uz prethodnu saglasnost Vlade, koja se daje na predlog Ministarstva finansija.

Imajući u vidu navedenu odredbu Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Ministarstvo energetike i rudarstva je predmetni zahtjev dostavilo Ministarstvu finansija radi ocjene svih segmenata finansijskog poslovanja EPCG i u slučaju pozitivne ocjene davanja predloga da Vlada Crne Gore da saglasnost na dugoročno zaduženje. Nakon izvršene analize Ministarstvo finansija je uvažavajući date okolnosti u svom aktu jasno istaklo da daje svoju saglasnost. Pored ovoga istovremeno je ukazano i da odgovornost za pravovremeno i efikasno prevazilaženje nastale situacije snosi menadžment Društva, koje se očekuje da bude ostvareno kroz odgovorno planiranje i pažljivo poslovanje, kako bi se obezbijedila stabilnost i kontinuitet u energetske oblasti.

U konkretnom slučaju ocjena davanja saglasnosti na traženo zaduženje je proisteklo iz činjenice da je u nadležnosti Ministarstva finansija, između ostalog, obavljanje poslova koji se odnose na: utvrđivanje pozitivnih i negativnih rizika vezanih za kretanje fiskalne i finansijske stabilnosti ekonomskog sistema, unapređenje korporativnog poslovanja preduzeća u većinskom državnom vlasništvu, pripremu izvještaja i analiza o radu privrednih društava u većinskom vlasništvu države, praćenje i procjenjivanje kvaliteta njihovog poslovanja, analizu finansijskog stanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države i druge aspekte poslovanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države i nezavisnih regulatornih tijela.

U vezi sa navedenim, Ministarstvo finansija je istaklo da prati poslovanje privrednih društava u većinskom državnom vlasništvu i redovno vrši ocjenu njihovog finansijskog stanja kroz sprovođenje ekonomsko finansijskih analiza. Kad je u pitanju EPCG, ukazano je da je ukupna ocjena rizika (ponderisani prosjek) u periodu 2019-2023. godine je bila u Kategoriji 2 (na skali od 1 do 5) sa izuzetkom 2022. godine u kojoj su pokazatelji bili nešto lošiji u odnosu na ostale godine, te je za tu poslovnu godinu svrstana u Kategoriju 3. Analizirajući 2024. godinu ukupna ocjena rizika klasifikovala je ovo Društvo u srednje rizičnu kategoriju - „Kategoriju 3“. Koeficijent ubrzane likvidnosti je iznad 1,00, na osnovu čega se može zaključiti da je Društvo spremno da podmiri kratkoročne obaveze samo sa najlikvidnijom kratkoročnom imovinom, te da je u stanju da izdrži šokove i da i dalje izmiruje svoje tekuće obaveze. U skladu sa definisanim pragovima rizika dodijeljena je “Kategorija 3” za koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent broja dana obrta dobavljača, dok je za koeficijent broja dana obrtaja kupaca dodijeljena je “Kategorija 4”.

Na osnovu izvršene analize Ministarstvo finansija je utvrdilo da su koeficijenti zaduženosti imovine i zaduženosti kapitala na veoma niskom nivou, ispod 0,5, što ukazuje na solventnost

Društva. Nadalje, pokriće kamata i indikator pokrivenosti duga u 2023. godini bilježe najniži stepen rizika ("Kategorija 1"), dok su u 2024. godini ovi indikatori prešli u najrizičniju „Kategoriju 5“.

Napomenuto je da ukupni poslovni rezultat u 2024. godini iznosi 401.894€ i manji je za 72.274.927€ ili 99,45% u odnosu na 2023. godinu, dok je u odnosu na planirani poslovni rezultat od 3.261.843€, manji za 2.859.949€ ili 88%. Takođe, pogoršano je i stanje duga prema EBITDA imajući u vidu da u 2024. godini indikator bilježi najrizičniju „Kategoriju 5“.

Uvidom u finansijske iskaze Društva, Ministarstvo finansija je utvrdilo da je Društvo u 2024. godini ostvarilo dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 10.230.696 €, koji je za 80,51%, odnosno za 42.264.045 €, manji u odnosu na ostavreni rezultat u 2023. godini, kada je isti iznosio 52.494.741 €, dok je u odnosu na planirani rezultat od 3.395.668€, veći za 6.835.028€ ili 201,28%. Ukupni poslovni prihodi ostvareni u 2024. godini iznose 424.147.106€, dok ukupni poslovni rashodi u 2024. godini iznose 423.745.212€.

Analizirajući 2024. godinu, pokazateljima povrata sredstava kroz rezultat u odnosu na ukupnu aktivu (RoA) i ukupni kapital (RoE) u skladu sa definisanim pragovima rizika dodijeljena je "Kategorija 3". Takođe, pokazatelj povraćaja troškova bilježi srednje rizičnu "Kategoriju 3", uzimajući u obzir da su prihodi od prodaje u iznosu 416.411.171€ manji za 36.589.539€ ili 8,08%, odnosno ukupni troškovi poslovanja veći za 7.993.559€ ili 2,09% u odnosu na isti period prošle godine. Napomenuto je i da je na kraju 2024. godine akumulirana neraspoređena dobit Društva iznosila 70,18 mil. €, što je za 25,11 mil. € manje u odnosu na kraj 2023. godine kada je iznosila 95,29 mil. €.

Cijeneći sve navedene okolnosti, a analizirajući sve pozitivne i negativne rizike vezane za kretanje fiskalne i finansijske stabilnosti ekonomskog sistema EPCG, Ministarstvo finansija je u svom aktu dalo saglasnost na podnijeti zahtjev, a kroz prepoznavanje neophodnosti realizacije predmetnog zahtjeva dat je predlog da Vlada Crne Gore da saglasnost na predmetno zaduženje.